

LIV.

Betænkning

over

Udkast til Lov om det kongelige Theaters Stilling og økonomiske Forhold.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg).

Det Folkethinget forelagte Udkast til Lov om det kongelige Theaters Stilling og økonomiske Forhold, hvorover Thinget har paa lagt Undertegnede at afgive Betænkning, gaaer ud fra den Grundtanke, at Theatret, som Kunstanstalt, har en saadan Indflydelse paa Folkets og Literaturens Udvikling, at det af Staten bør understøttes med et aarligt Tilskud, da det ved den Indtægt, som det kan drage af sine Forestillinger, ikke kan dække sine Udgifter. Udvalget samstemmer i denne Ansknelse og formener ogsaa, at, saalænge Theatret ikke er i Besiddelse af et bedre indrettet og rummeligere Skuespilhus, vil dette vanskeligen kunne undvære et betydeligt aarligt Tilskud, naar denne Kunstanstalt skal opfylde sin Bestemmelse, og holde sig paa sin nærværende Høide.

Medundertegnede Schaak formener imidlertid, at der ikke for Tiden bør udkomme nogen Lov om Theatrets fremtidige Stilling. Spørgsmaalet herom hører til dem, som man fortrinsviis maa ønske alvorlig drøftede af Presen, førend Rigsdagen skal tage Beslutning; men en saadan Drøftelse har, som naturligt under de sidste Aars Forhold, endnu ikke i nogen væsentlig Grad fundet Sted: den synes snarere først nylig at være begyndt, og har neppe endnu givet noget sikkert Udbytte. Blot om eet Punkt ere næsten alle Sagkyndige enige,

nemlig om Nødvendigheden af snart at faae en ny Theaterbygning; — men just Dette taler mere end noget Andet for Udsættelse. Thi ligesom Opsørelsen af en ny Theaterbygning vilde bevirke, at Statens Tilskud kunde ned sættes saa meget, at det vilde give Staten en betydelig Fordeel, selv strax at opføre en saadan ny Bygning, — saaledes synes det, naar Opsørelsen dog umulig kan udsættes ret længe, i sig selv uhenftsmæssigt nu at udgive en Lov, der bringer Theatret ind paa en ny Bane, som efter kort Tids Forløb alligevel igjen maatte forlades.

Subsidiært har jeg imidlertid sluttet mig til de fleste af det øvrige Udvalgs Endringsforslag, dog med nogle væsentlige Afvigelser, som i det Følgende ville findes fremhævede.

Udvalgets Flertal kan ikke tillægge den anførte Grund for at udsætte Sagen nogen overveisende Vægt, men maa med Lovudkastet være enig i, at dette Tilskud nu bør fastsættes til noget Bist aarligt i et hverken for kort eller for langt Aaremaal, i hvilket det, som Theatret i det ene Aar maatte forbruge mindre end hvad der er samme bevilget i Tilskud, kunde komme det tilgode i et andet Aar, hvor dets Behov har været større. Ligeledes ere vi enige i, at der tillige bør arbejdes hen paa, at formindste den anden Byrde, som Staten har havt paa Grund af, at den har vedligeholdt Theatret som Statsinstitution, nemlig ved de Pensioner, som ere blevne tilstaaede de ved Theatret ansatte Personer ved deres Afgang, hvilken Byrde er opvokset til en uforholdsmæssig Størrelse. At anvisse denne en passende Grændse er derfor en af Lovudkastets Hensigter, ligesom det til sigter at ordne Theatrets Bestyrelse paa en saadan Maade, at derved kan vindes en større Sikkerhed for, at intet større Krav end det,